

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
8/2012. (IV. 25.) OBH utasítása
a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal sajtótájékoztatási tevékenységéről,
valamint a bíróságok központi honlapjának sajtószolgálatáról szóló szabályzatról**

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – annak érdekében, hogy a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 9. §-ában írt kötelezettségüknek eleget tudjanak tenni – a következő szabályzatot alkotom:

A szabályzat hatálya

1. §

(1) A szabályzat hatálya a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 16. §-ában meghatározott bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) sajtótájékoztatási tevékenységére terjed ki.

(2) A szabályzat rendelkezései nem alkalmazhatók

a) a 7. §-ban foglaltak kivételével a sajtónak a nyilvános tárgyalásról – a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 74/A. és 74/B. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 134/A. §-a alapján – történő és azzal összefüggő tájékoztatási tevékenységére,

b) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info. tv) 28-30. §-ában meghatározott, a bíróság vagy az OBH kezelésében lévő közérdekű, valamint a közérdekből nyilvános adattal kapcsolatos eljárásra,

c) a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 40. § (1) bekezdésében, illetve az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 36. § (2) bekezdésének *c)* pontjában felsorolt tevékenységekkel összefüggésben a bíró, illetve az igazságügyi alkalmazott által tett sajtónyilatkozatra,

d) jogszabályban a bíróság vagy az OBH számára előírt adatszolgáltatási, illetve közzétételi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos eljárásra,

e) az Országos Bírói Tanács sajtótájékoztatási tevékenységére.

A sajtótájékoztatásra jogosultak

A bíróság elnöke

2. §

(1) A bíróságok működésével kapcsolatban – a feladatköréhez igazodva – a Kúria, az ítélőtábla és a törvényszék elnöke (a továbbiakban együtt: a bíróság elnöke), illetve az eseti vagy állandó jellegű megbízása alapján az általa vezetett bíróság elnökhelyettese, kollégiumvezetője, sajtószóvivője, valamint sajtótitkára jogosult sajtótájékoztatást adni.

(2) A bíróság elnöke (elnökhelyettese) eseti vagy állandó jelleggel írásban engedélyezheti, hogy a sajtótájékoztatást az (1) bekezdésben meghatározottak helyett más bíró vagy igazságügyi alkalmazott lássa el.

(3) Az engedélyben rögzíteni kell, hogy a bíróság elnöke szükségesnek tartja-e a sajtótájékoztatás előtti előzetes egyeztetést.

(4) Az engedélyről a bíróság elnöke – annak egyidejű megküldésével – értesíti a bíróság sajtószóvivőjét, sajtótitkárát, illetve az OBH Sajtó- és Kommunikációs Osztályát (a továbbiakban: OBH Sajtóosztály).

(5) A (2) bekezdés szerinti engedély különösen a helyi, illetve a munkaügyi bírósági ügyekkel kapcsolatos sajtószóvivői feladatok ellátását érintheti.

Az OBH elnöke

3. §

(1) A bíróságok szervezetének vagy működésének egészét érintő ügyekben, illetve az OBH tevékenységéről az OBH elnöke, valamint az eseti vagy állandó jellegű megbízása alapján az OBH elnökhelyettese vagy sajtószóvivője jogosult sajtótájékoztatást adni.

(2) Az OBH elnöke (elnökhelyettese) az (1) bekezdésben meghatározottak helyett – a 2. § (2) bekezdésében foglaltak értelemszerű alkalmazásával – más személyt is kijelölhet a sajtótájékoztatásra.

A sajtószóvivő

4. §

(1) A bíróság elnöke és az OBH elnöke a sajtótájékoztatási kötelezettség folyamatos ellátása érdekében sajtószóvivőt, sajtófelelőst vagy sajtókoordinátort (a továbbiakban: sajtószóvivő) jelölhet ki.

(2) A bíróság, illetve az OBH sajtószóvivője kizárólag bíró vagy igazságügyi alkalmazott lehet.

(3) A törvényszék elnökének a helyi bírósági, illetve a munkaügyi bírósági ügyekkel kapcsolatos sajtószóvivői feladatokra – lehetőség szerint – helyi, illetve munkaügyi bírót kell kijelölni.

(4) A sajtószóvivő

a) ellátja és feladatkörében irányítja a jelen szabályzatban meghatározott sajtótájékoztatási feladatokat, ennek keretében különösen gondoskodik a tárgyalással, nyilvános üléssel,

tanácsulással, üléssel vagy meghallgatással (a továbbiakban: tárgyalás) összefüggő információk összegyűjtéséről és közzétételéről, továbbá a sajtó képviselői rendelkezésére áll, ha azok információkat kérnek a folyamatban lévő vagy befejezett ügyről,

b) kezdeményező kapcsolatot tart fenn a sajtóval, melynek teljesítése érdekében figyelemmel kíséri a sajtóérdeklődésre várhatóan számot tartó, a szolgálati helye szerinti bíróság által intézett ügyeket,

c) a bíróság elnöke és az OBH elnöke által biztosított keretek között gondoskodik a sajtótájékoztatáshoz szükséges tárgyi feltételekről,

d) a szervezeti érdekekre figyelemmel kezdeményezi, koordinálja és segíti a bíróság vagy az OBH nevében nyilatkozó személy sajtószeretlését,

e) felügyeli és segíti a sajtóanyagoknak a szolgálati helye szerinti bírósági honlapon történő megjelenését,

f) az elnök rendelkezése szerint felkészítő és értékelő konzultációt szervez a bírák és a kijelölt titkárok számára a sajtótájékoztatás ellátásához szükséges jogszabályok megismertetése céljából.

(5) A bíróság sajtószóvivője a (4) bekezdésben meghatározott feladatokon túl

a) valamennyi általa készített írásos vagy az az alapján készült első közléses hang- és képfarmátumú sajtóanyagot köteles elektronikus úton megküldeni az OBH Sajtóosztálynak. Amennyiben a hang- és képanyag nem áll a rendelkezésére, azok elérhetőségéről kell tájékoztatást adnia,

b) a sajtóérdeklődésre számot tartó, vagy ilyennek tartott ügyekről, a tárgyalást megelőző hét utolsó munkanapján, az OBH Szervezeti és működési szabályzata szerinti munkaidejének végéig írásban tájékoztatja az OBH Sajtóosztályát,

c) ha a sajtó más bíróság vagy az OBH működésével kapcsolatosan, továbbá a bíróságok szervezetének vagy működésének egészével kapcsolatos kérdésben írásban kér tájékoztatást, soron kívül köteles a kérelmet valamennyi érintett tájékoztatásával egyidejűleg továbbítani a sajtótájékoztatásra jogosultnak (2-4. §),

d) ha másik bíróság által is intézett ügyben ad sajtótájékoztatást, azt megelőzően köteles beszerezni az OBH Sajtóosztályától valamennyi, az ügygel kapcsolatosan keletkezett sajtóanyagot.

(6) Az OBH sajtószóvivője a (4) bekezdésben meghatározott feladatokon túl

a) a sajtószóvivők által megküldött írásos vagy más formátumú sajtóanyagot rendszerezi, és nyilvántartja,

b) a sajtótájékoztatás érdekében szerkeszti a bíróságok központi honlapját, ahol – elsősorban a 3. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – közzéteszi sajtóérdeklődésre várhatóan számot tartó sajtóanyagokat,

c) szükség szerint valamennyi sajtószóvivővel egyeztetést folytat.

A sajtótitkár

5. §

(1) A bíróság elnöke, illetve az OBH elnöke a sajtószóvivő munkájának segítése érdekében sajtótitkárt jelölhet ki.

(2) A bíróság, illetve az OBH sajtótitkára kizárólag bíró vagy igazságügyi alkalmazott lehet.

(3) A sajtótitkár a bíróság elnöke, az OBH elnöke, illetve a sajtószóvivő által állandó vagy eseti jelleggel átruházott – a 4. § (4)-(6) bekezdésében meghatározott – feladatok

ellátásával segíti a tájékoztatást. Ennek érdekében különösen sajtófigyelést végez, kapcsolatot tart a sajtó munkatársaival, beszerzi a sajtótájékoztatási feladat ellátásához szükséges adatokat és információkat.

A bírósági sajtótájékoztatás általános szabályai

6. §

- (1) A bíróságok és az OBH tevékenységéről szóló sajtótájékoztatásban törekedni kell a saját kezdeményezésű híradásra, melyhez a szükséges nyilvános adatokat és közérthető megfogalmazású magyarázatokat lehetőleg írásban kell a sajtó rendelkezésére bocsátani. Ennek az elsődleges formája a sajtóanyag bírósági honlapon történő megjelentetése.
- (2) A sajtóérdeklődésre számot tartó ügyben a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) köteles gondoskodni a nyilvánosság tájékoztatásáról.
- (3) A bírák és az igazságügyi alkalmazottak kötelesek együttműködni a (2) bekezdésben írtak teljesíthetősége érdekében.
- (4) A sajtó tájékoztatásának tárgyszerűnek, szubjektív értékítélettől mentesnek, valós tényeken alapulónak és időszerűnek kell lennie, amelynek a forrása kizárólag a bíróság vagy az OBH papíralapú, illetve elektronikus adatbázisaiban szereplő, ellenőrzött, jogszerűen kezelt és jogsérelem nélkül nyilvánosságra hozható adatai lehetnek.
- (5) A sajtótájékoztatás során gondoskodni kell az eljárási törvények rendelkezéseinek megtartásáról.
- (6) A sajtótájékoztatás során nem tehető különbség – különösen az első közlés, illetve a terjedelem tekintetében – az egyes médiaszolgáltatást nyújtó vagy sajtóterméket kiadó médiatartalom-szolgáltatók között.
- (7) A sajtótájékoztatási tevékenység során törekedni kell az együttműködésre a bírák és igazságügyi alkalmazottak által alapított szakmai és érdekvédelmi szervezetekkel, melynek keretében egyeztetés kezdeményezhető.

7. §

- (1) A Be. 74/A. és 74/B. §-a, illetve a Pp. 134/A. §-a alapján történő tájékoztatás biztosítása végett, a mozgókép- és fényképfelvétel készítésére alkalmas eszközöknek a tárgyalás zavartalan lebonyolítását lehetővé tevő elhelyezése, illetve a sajtó munkatársainak a megfelelő hely fenntartása érdekében, a kiemelkedő sajtóérdeklődésre számot tartó vagy annak ítélt ügyben a bíróság elnöke előzetes sajtóregisztrációt írhat elő.
- (2) A sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) – az eljáró tanács elnökével (egyesbíróval) történt előzetes egyeztetést követően – tájékoztatja a sajtó munkatársait a tárgyalás rendjéről.
- (3) A tanács elnöke (egyesbíró) köteles előzetesen jelezni, ha a törvényben meghatározott korlátozó előírások alkalmazására a tárgyaláson várhatóan sor kerül. Ilyenkor a sajtótájékoztatási kötelezettség figyelembevételével elő kell segíteni, hogy a sajtó a tárgyalás kezdetéről, továbbá a határozathirdetésről kép- és hangfelvételt készítsen.

A sajtótájékoztatás módja

8. §

(1) A sajtótájékoztatás

a) a sajtóanyag bírósági honlapon történő megjelentetésével,

b) közlemény vagy állásfoglalás kiadásával,

c) tájékoztató vagy háttéranyag biztosításával,

d) interjú útján,

e) sajtótájékoztató tartásával, továbbá

f) felvilágosítás adással
valósul meg.

(2) Az (1) bekezdés *b)-f)* pontban meghatározott tevékenység során készült sajtóanyagot – a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) eltérő rendelkezése hiányában – meg kell jelentetni a bíróságok honlapján.

A bírósági honlap

9. §

(1) A bíróságok honlapja a bíróságok és az OBH hivatalos (közhiteles) információs internetes megjelenési formája, amely a sajtótájékoztatás érdekében a 8. § (1) bekezdés *b)-f)* pontjaiban írt tartalmakat közöl az igazságszolgáltatás szerveinek tevékenységéről és működéséről. A honlapon e mellett – más szabályok alapján – közzé kell tenni azokat a tartalmakat, amelyeknek közlésére törvények vagy rendeletek kötelezik a bíróságokat és az OBH-t, továbbá a felületen más, a sajtó- vagy közérdeklődésre számot tartó vagy ilyennek tartott anyagok és dokumentumok is megjelentethetők.

(2) Az egész bírósági szervezetet és az OBH-t érintő tartalmak a bíróságok központi honlapján jelennek meg.

(3) A Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek honlapjai a központi honlap részeként, ahhoz hasonló formában, de attól elsősorban a tartalomfeltöltés tekintetében elkülönülve – a 4. § (4) bekezdés *e)* pontjában írtaknak megfelelően – működnek. Ennek keretében tesznek eleget a törvényben előírt közzétételi kötelezettségüknek.

(4) A törvényszék honlapján jelenhet meg – annak részeként – az illetékességi területén működő helyi bíróság, illetve munkaügyi bíróság aloldala.

A közlemény

10. §

(1) Közleményt a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) adhat ki.

(2) Bírósági közleményt különösen olyan esetben lehet kiadni, amikor a sajtóban a bíróságról általában, vagy konkrét, az igazgatás körébe tartozó ügyben hozott döntéssel kapcsolatosan olyan tényközlés, illetve vélemény jelent meg, amelynek a válasz vagy reagálás nélkül hagyása a bíróság jogos érdekeit sértené.

(3) Bírósági közlemény készíthető a határozat kihirdetését követően a határozat lényegének összefoglalása érdekében a határozatot hozó bíró (tanácselnök)

közreműködésével. Ilyen esetben az ügyben eljáró bíró (tanács elnöke, az általa kijelölt bíró vagy igazságügyi alkalmazott) köteles elősegíteni a sajtó részére felvilágosítást adó személy sajtótájékoztatási tevékenységét.

(4) OBH közlemény kiadása akkor indokolt, ha a bíróságokat általában vagy az OBH működését a sajtóban megjelenő tényközlés, illetve vélemény válasz vagy reagálás nélkül hagyása az igazságszolgáltatás egészének érdekeit sértené.

(5) Közlemény kiadását a bíróság vagy az OBH elnökénél valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott írásban – halaszthatatlan esetben szóban vagy rövid úton is – kezdeményezheti.

Az állásfoglalás

11. §

(1) Állásfoglalást a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) adhat ki, szükség szerint együttműködve a bírói testületekkel.

(2) Bírósági állásfoglalást elsősorban a bíróság működésének törvényességét érintő, vagy konkrét, az igazgatás körébe tartozó ügyben hozott döntés szakmai kritikáját megfogalmazó, a sajtóban megjelenő olyan tényközléssel vagy véleménnyel kapcsolatosan lehet kiadni, amelynek a válasz vagy reagálás nélkül hagyása a bíróság jogos érdekeit sértené.

(3) OBH állásfoglalást a bíróságok működésének törvényességét, szakmai tevékenységét, vagy ugyanezekben a kérdésekben az OBH működését érintő, a sajtóban megjelenő olyan tényközlés, illetve vélemény esetén indokolt kiadni, amelynek a válasz vagy reagálás nélkül hagyása az igazságszolgáltatás egészének érdekeit sértené.

(4) Bírósági vagy OBH állásfoglalás kiadása a 10. § (5) bekezdése szerint kezdeményezhető.

A tájékoztató és a háttéranyag

12. §

(1) Tájékoztatót és háttéranyagot a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) adhat ki.

(2) A tájékoztató olyan – elsősorban jogszabályi vagy más normatív rendelkezések ismertetését, statisztikai vagy ügyadatok közlését tartalmazó – írásbeli összeállítás, amelynek a célja, hogy tényszerű ismertetést adjon.

(3) A háttéranyag olyan részletes írásbeli magyarázat-összeállítás, amely közérthető módon fogalmazza meg a sajtó számára azokat a jogi és ténybeli alapú információkat, melyek egy bonyolultabb vagy átfogó jellegű kérdésnek a közvélemény irányába történő közvetítését könnyebbé teszik.

(4) A sajtótájékoztatót (14. §) megelőzően a szervezőnek írásos háttéranyagot kell készítenie a sajtó képviselői számára.

(5) Bírósági vagy OBH tájékoztatót és háttéranyagot saját kezdeményezés, illetve a sajtó által előterjesztett kérelem alapján is ki lehet adni.

Az interjú

13. §

- (1) Személyes vagy írásbeli interjút a sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) adhat.
- (2) Amennyiben az interjú a nyilatkozatot adó személy magánéletét is érinti, akkor abban a kérdésben a jelen szabályzat rendelkezései nem alkalmazhatók, azonban a szervezeti érdekeket védő titokvédelmi rendelkezések betartása mellett
- a bírónak a Bjt. 37. § (1) és (2) bekezdésére, 43-44. §-ára és 105. § b) pontjára,
 - az igazságügyi alkalmazottnak az Iasz. 39. § (1) bekezdés e) pontjára,
 - a kijelölt titkárnak az Iasz. 41/C. §-ára
- figyelemmel kell lennie.
- (3) Az interjút adó személy – amennyiben nem előadásban nyilatkozik – köteles kikötni azt, hogy a neve feltüntetésével megjelenő interjú vagy az az alapján készült tudósítás (cikk, összeállítás, stb.) csak akkor közölhető, ha azt a megjelenés vagy a műsorba kerülés előtt részére bemutatták és annak közzétételéhez a végleges változatot ismerve hozzájárult.
- (4) A bemutatás kikötése mellőzhető, ha az interjú kisebb terjedelmű, továbbá, ha az idő rövidege vagy más ok miatt nem lehetséges.
- (5) Az interjú során készített fényképfelvételre a (3) és (4) bekezdésben foglaltak irányadók.

A sajtótájékoztató

14. §

- (1) A sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) sajtótájékoztatót tarthat.
- (2) A sajtótájékoztatót a sajtószóvivő vagy a sajtótitkár, illetve akadályoztatásuk esetén a bíróság vagy az OBH elnöke (elnökhelyettese) által erre a feladatra eseti jelleggel kijelölt személy hívja össze és bonyolítja le.
- (3) A sajtótájékoztató szervezőjének a 12. § (4) bekezdése szerint készített írásos háttéranyagot lehetőleg a sajtótájékoztatót megelőzően kell eljuttatnia a sajtó képviselői számára.
- (4) A sajtótájékoztató szabályai szerint a sajtó képviselőivel nem elsődlegesen a tájékoztatást célzó kötetlen beszélgetés (pl.: sajtóreggeli, munkamegbeszélés, stb.) is folytatható.

A felvilágosítás

15. §

- (1) A sajtótájékoztatásra jogosult (2-4. §) írásban, szóban vagy elektronikus úton a sajtó képviselőinek felvilágosítást adhat.
- (2) Valamennyi bírósági ügyben a tárgyalás helyére, időpontjára vonatkozó, valamint a tárgyalás lebonyolításával összefüggő egyéb igazgatási jellegű információkat – külön figyelemmel a 6. § (4) bekezdésben és a 7. §-ban írtakra, valamint az Info. tv rendelkezéseire – korlátozás nélkül meg kell adni.

A sajtószóvivők és a sajtótitkárok továbbképzése és céljatalma

16. §

Az OBH a sajtószóvivők és a sajtótitkárok részére

- a) az OBH által jóváhagyott oktatási tervben évente meghatározott továbbképzést szervez,
- b) az aktuális kommunikációs feladatok megvitatása céljából tanácskozást tart.

17. §

A sajtószóvivői és sajtótitkári feladatokat a hivatali munkája mellett ellátó bíró és igazságügyi alkalmazott a tényleges tevékenységéért – amennyiben ezen a jogcímen nem részesül kiegészítő pótlékban – évente a mindenkorinál alacsonyabb bírói alapilletmény legfeljebb 100%-ának megfelelő céljutalomra jogosult.

Felhatalmazó rendelkezések

18. §

- (1) A sajtó képviselőinek a bírósági épületekben – különösen a tárgyaláson – történő megnyilvánulásaira (öltözködés, mozgás, zajok, stb.) vonatkozóan, a sajtó szakmai szervezeteivel egyeztetve, az OBH elnöke ajánlást ad ki.
- (2) A bíróság elnöke – az általa vezetett bíróság tekintetében – a jelen szabályzatban nem rendezett kérdésekben alkothat sajtószabályzatot.
- (3) A kötelező közzététel rendjét az OBH elnöke külön utasításban szabályozza.

Záró rendelkezések

19. §

- (1) Ez az utasítás – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közzétételét követő napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a bíróságok tájékoztatási tevékenységéről szóló 2010. évi 11. számú OTT szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) hatályát veszti.
- (2) A 4. § (4) bekezdés e) pontja, a 8. § (2) bekezdése és a 9. § (3) bekezdése az új bírósági honlap működésének megkezdését követően lép hatályba
- (3) Az utasítás 4. § (2) és 5. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint 2013. január 31. napjáig rendezni kell a Szabályzat alapján foglalkoztatott sajtószóvivő és sajtótitkár jogviszonyát.
- (4) A (3) bekezdés 2013. február 1-jén hatályát veszti.

Budapest, 2012. április 4.

Dr. Handó Tünde s. k.